AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2, — met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETERMAAI, No 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2, — pa tres luna pagar pa dilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.

Curaçao, 26 Januari.

ENGELAND TEGEN FRANKRIJK.

(o)

John Bull is ontevreden, boos, woedend. Er is reden voor, zal men zeggen. De Boeren, halve barbaren, zoo niet heele, zouden in een ommezientje tot rede worden gebracht: binnen korten tijd zou de engelsche vlag te Bloemfontein en te Pretoria wapperen.

"Rule Britannia!"

De Boeren, in wie de hollandsche vrijheidszin is blijven leven, en die in beschaving en menschelijkheid met hals en schouders boven hun vijanden uitsteken, verkiezen niemands vazal te wezen. De grootspraak der Britten kreeg bij verschillende gevechten het verdiende antwoord. Wie over het algemeen het loodje moesten leggen, waren de rooineks van hare Britsche Majesteit. Of "de Roodvlag" ooit te Pretoria of te Bloemfontein ontplooid zal worden, mag gerust in twijfel getrokken.

Maar moet John Bull zich daarom boos maken op, woedend zijn tegen de Franschen? 't Is waar, nergens misschien werden de nederlagen der Engelschen met grooter voldoening vernomen dan te Parijs. De lezer, die zijn dagblad openvouwt, doorloopt eerst en vooral de oorlogsberichten uit Zuid-Afrika; de beschouwingen, welke daarna gemaakt worden, zijn gemakkelijk te raden.

De sympathie voor de Boeren groeit met elke overwinning, terwijl de antipathie tegen de Engelschen bezwaarlijk grooter kan worden.

Wat den Britten voornamelijk in den krop steekt, is de vlijmend scherpe critiek op hun huichelachtige staatkunde, hun onmenschelijkheid, welke in nagenoeg alle geïllusteerde bladen en tijdschriften te Parijs aan de kaak worden gesteld.

Het onbetamelijke van de charges op H. M. Victoria in het midden gelaten, kunnen wij niet anders zeggen dan dat het meerendeel dezer satiren op de engelsche politiek en de zoogenaamde overwinningen, door de rooineks behaald, dubbel en dwars verdiend zijn.

Heeft Forain zich tijdens de Dreyfus-campagne geopenbaard als een der fijnste politieke teekenaars, met een paar houtskoolstrepen sommige lieden merkend voor hun leven lang, heden is 't Willette, zoon van den kolonel van dien naam, die hem den eerepalm betwist.

Er wordt gedreigd met de terugroeping van den gezant, met een landing der britsche vloot, met een oorlog. Niets meer of minder.

Slechts het kleinste gedeelte der fransche bevolking gevoelt den schrik voor Albion, waarvan minister Delcassé tijdig en ontijdig blijk gaf en nog geeft.

De dreigementen der Engelsche bladen worden beantwoord met een verachtelijk schouderophalen, met den uitroep: "Die bluffers! telkens verslagen door de Boeren!" en men gaat rustig voort den draak te steken met de eigenaardige overwinningen der Britten en de geweldige charges hunner ruiterij, die bang schijnt te wezen, dat zij te laat Pretoria zal bereiken.

Doch de fransche vroolijkheid, hoe uitgelaten en luchthartig ook, heeft haar grenzen. Wanneer de ernst aan het woord komt, vraagt men zich niet zonder verbazing af:

Waarom wil Engeland ons een recht ontzeggen, dat het zich in 't jongste verleden zoo driest aanmatigde? Van waar kwamen de laagste lasterpraatjes tegen de legerhoofden? Waar bevonden zich de grootste leugenfabrieken in de *affaire*?

Menelik zond den heldhaftigen Marchand een gelukwensch, de engelsche afdeeling in Afrika betoonde hem achting en eerbied, — en wat deed de Engelsche pers? Hoe bracht de engelsche teekenstift de droeve Fasjoda-geschiedenis in beeld?

Dat waren laffe aanvallen op een weerloos soldaat, die bewezen had het tegenovergestelde van een lafaard te wezen.

Al dien smaad, die verguizing en dien laster hebben de Franschen over hun hoofd moeten laten gaan, de kaakslagen moeten dulden, door de Britten gegeven. En thans, nu de Franschen zich met de geheele beschaafde wereld verheugen over de nederlagen dergenen die een der schandelijkste, onrechtvaardigste oorlogen begonnen, welke de jaarboeken der menschheid vermelden, nu zet John Bull hem de vuist en dreigt met een bokspartij.

Hij stoot dreigementen uit, die zouden doen gelooven dat het slechts van zijn wil afhankelijk is of Frankrijk onder de volken blijft genoemd. Victoria zou niet meer naar Nizza komen, en de prins van Wallis zou voorgoed den weg naar Parijs vergeten.

De Franschen laten John Bull schuimbekken en razen, het aan Delcassé overlatend, den engelschen "vriend" de hand te kussen; wanneer de kunstenaars de britsche huichelarij, berucht de eeuwen door, den britschen gouddorst en de britsche onrechtvaardigheid door de spitsroeden drijven, zullen de Franschen met de geheele beschaafde wereld "Bravo!" roepen.

Ziedaar in hoofdzaak het antwoord dat klinkt op de engelsche bedreigingen.

Hebben de Franschen ongelijk? Wij kunnen het begrijpen, dat de Engelschen opstuiven, als de hand wordt uitgestrekt naar hun Koningin. Kan Victoria echter haar handen in onschuld wasschen over het vergoten bloed in Afrika?

Gebonden door de Grondwet, resten haar immers andere middelen, om dezen menschonteerenden krijg te voorkomen. Nu maken haar tranen den indruk als die van iemand, welke zijn dog afzendt op een zwakkeren rasgenoot, en die schreit wanneer hij zijn bullebijter met hangende ooren en bebloeden kop nit de worstelling ziet komen.

Ons was al lang genoeg geterg.
Nou kon ons tog ni meer.

luidt het in 't naieve Transvaalsche Volkslied. Bleef Victoria onkundig van al die knevelarij, van al het tergende der staatkunde harer ministers?

Er is meer. Napoleon is nog niet zóó lang begraven, en de caricaturen, welke vooral van engelsche zijde van hem gemaakt zijn, kunnen gemakkelijk teruggevonden worden. Geestigheid viel er niet aan te ontzeggen, doch 't was een geestigheid riekend naar de londensche achterbuurten, en vooral het ploertige in den teekenaar scheen zijn hand bestuurd te hebben bij het ontwerpen dezer schetsen.

Het hoofd van den engelschen Staat is een vrouw. Dat had de fransche kunstenaar moeten bedenken.

Menschelijk blijft het echter, dat het meest galante volk ter wereld John Bull zijn heftigheden en gemeene parten thuis stuurt. Wèl moge hem de les te Parijs en in Afrika bekomen!

DE PERS OVER BULLER'S NEDERLAAG.

o

Begrijpelijkerwijze heeft de eerste nederlaag door den Britschen opperbevelhebber in Zuid-Afrika geleden, overal diepen indruk gemaakt en is in Engeland de ontsteltenis groot, zoodat de regeering langs telegrafischen weg vertrouwelijk aan de bladen heeft verzocht in "geruststellenden zin" te schrijven. Toch kan men den ernst van den toestand niet verheelen.

FEUILLETON.

HONOR I COMBATE.

o (36)

—Sí, Hans, asina lo bai. Es golpi ta tantoe pa bo koe pa nos. Consola bo anto, koe no solamente bo tata, muchoe hende drechi, koe ta respeta palabra di Dios, lo ta na bo fabor.

—Muchoe, papa? Nan cantidad ta spantosamente chikitoe cerca esnan, koe públicamente ta contra mi, Hans Otto a respondé coe un boz humilde.

Com cuidadosamente es jioe tabata evita di nombra nomber di Erna, es bieuw a comprendé pronto kende es palabranan tabata toca. Toch tabata parcé mas huicioso di no sonda es herida ainda i larga su curamentoe na manoe tierna di su mama, koe ta comprendé mehor koe toer, di consola i cura coe palabranan suave i compasiva. Ora koe es tata a manda Hans Otto bai sosega despues koe el a caba di comé, el a tené manoe di su jioe largoe i duroe den di djé. Es dos hombernan tabata mira otro serio i conmovir.

—Bon 'nochi, papa.... Dios sea coe bo, mi jioe, tabata sona for di nan dos su boca.

Ora koe porta a cera tras di Hans Otto, i koe es mama tabata sol coe e tata, es mama no por a contené mas.

—E no ta jama nomber di e Harteneck; é ta parcé asina abatido, asina desgraciado! Es senjorita Von Harteneck lo sabi caba di su desgracia i toer cos lo a caba den nan dos? é tata tabata puntra.

—Mi no por a puntré, es esposo a respondé halando humanan poderosa for di su pipa i camnando coe pasonan fuerte den su cuarto. Bai cerca djé i mira di doené aire completo na su desgustoe. Anto pronto lo é bini na é mes i lo é no keda largoe coe su sintimentoe.

Es risa, koe a pasa riba cara di su esposo, a doena senjora Von Steinfels ánimo atrobé. El a bai den cuarto di su jioe. El a abri porta coe masjar cuidao. Parando den bentana i contemplando den oscuridad, Hans Otto no a tendé es pasonan suave, té ora koe su mama a jama su nomber el a drai mira.

Commover e mama a abri manoe pé. El a braza es curpa tierna, el a hibéle na un stoel i el a hinca rodia cerca djé. Manera é tabata haci tem é tabata chikitoe, awor también el a poné su cabez riba su rodia.

Es homber fuerte i balente tabata tembla i tabata manera é tabata jora, ora é dici:

— Mama, mi mama! Com lo mi por soporta!

—E sabi? es mama tabata puntré.

—Bo ta keré, é tabata puntra, koe lo mi por ta desgraciado, si Erna ta coe mi?

—Mi jioe, é no por disponé djé mes libremente; un moza no ta coestumar di expresa su pensamentoe libre i abiertamente.

—Sinembargo, mama! Bo no conocé Erna Harteneck, sino lo bo sabi, koe é no tin costumber di scondé su sintimentoe. Su trato coe mi tabata mescos koe el a rechaza mi coe palabra for di djé.

Boca di senjora Von Steinfels a coeminza mové, haciendo un oracion, mientra koe su mân tabata riba cabez di su jioe. Despues el a bisé coe un boz suave baciando henter tesoro di su amor maternal riba su jioe. E tabata papia coe né di inconstancia di hende, di cambio di nan tratoe i tabata busca pa é dirigi su bista na cieloe, pasobra ainda ta speré un encargo serio i honroso den un porvenir koe ta exigi un forza viril.

* * *

Su sigiente dia—Hans Otto a droemi duroe i sin sonja—ei a companja su tata bai den mondi. Tempoe a bolbé lamanta; un bientoe fuerte i frioe tabata borota den paloenan. Awé é no por a camna coe facilidad i é tabatin di haci masjar esfuerzo pa é por a sigi es pasonan grandi di su tata. Esai tabata doena su sanger masjar movecion den su benanan.

Asina e bieuw tabata kier i cada bez é tabata tira un bista contentoe riba es cara frescoe di su jioe. Un camina smal a hiba es paseadornan den camina di ceroe, di oenda nan por tira liber un bista riba henter es terreno abao. Un grupo cerar di paloe a ofrecé nan un lugar contra boroto di bientoe. Es bieuw tabata tendé sona di su garoti den suela na su pia i el a dirigié na Hans Otto.

— Kiko bo ta keré awor di haci? Es tempoe di un anja di sinjanza, koe bo tio a fiha, apena é ta na mitar!

Es hoben a hiza su cara i tabata mira su tata.

— Kiko lo mi haci, papa?

— Expresamente mi a bini aki coe bo, mi jioe, pa mi papia coe bo sol riba es asuntoe ai, es tata a respondé coe seriedad. Nada ta mas gustoso pa bo mama koe di tené bo aki algun dia cerca djé, i com contentoe koe mi ta koe bo ta cerca mi, esai bo sabi. Ta un berdadero sintimentoe di jioe koe a trecé bo aki den nos soledad, manera un binar heridar ta busca un bon lugar di scondé. Ma bo no por keda, Hans....

— Hustamente mi intencion, Hans Otto a interrumpié coe bibeza. No corda, koe lo mi kier scondé mi aki cerca

De *Times* schrijft: "Sedert den grooten opstand in Indië, hebben wij niet in zulk een lastigen toestand verkeerd. Het is onmogelijk zich een juist denkbeeld te vormen, omdat wij ons niet kunnen verklaren, waarom de andere wapenen de artillerie niet te hulp zijn gekomen. Generaal Buller is van nu af even goed geparalyseerd als de generaals Gatacre en French."

De *Standard* constateert, dat de tijding van generaal Buller's nederlaag is ontvangen evenals de andere nederlagen, met kalmte en waardigheid. Maar het blad erkent, dat de Boeren aan de Engelsche generaals lessen in de taktiek hebben gegeven. Onze verliezen, zegt de *Standard*, zijn in allen gevalle niet belangrijk genoeg om ons te ontmoedigen; de natie moet zich kalmer en vastbeslotener dan ooit toonen. Het blad spreekt ten slotte den wensch uit, dat generaal Buller zich zal weten te releveeren van een nederlaag, die zoo onverwacht was.

De *Daily Mail*, het jingoblad bij uitnemendheid en het orgaan van Chamberlain, weet niets te vinden.

De *Daily Chronicle* wijst erop, hoe noodlottig voor de Engelsche wapenen de laatste tijd is geweest, daar zij driemaal de nederlaag leden.

De *Globe* verklaart, dat de tijding van de ramp in Engeland een groote teleurstelling heeft veroorzaakt. Het ontzet van Ladysmith wordt er door uitgesteld en de beweging aan gene zijde van de Tugela vertraagd.

De *Investors Review* zegt: "Sedert het begin van den oorlog zijn de operatiën slecht geleid, zoowel uit een politiek als uit een militair oogpunt. Na alles gedaan te hebben om den oorlog uit te lokken, heeft Chamberlain niets gedaan om dien te leiden, en het "War Office" heeft hem in zotheid overtroffen. Van daar deze nederlagen: vier generaals die duchtig klop krijgen; en nu wil de menigte zich wreken; zij zoekt hare slachtoffers en verlangt terugroeping van Gatacre en Methuen. Het oogenblik is nog niet gekomen om tegenbeschuldigingen te uiten, noch om vrede te sluiten; wij zijn den oorlog begonnen en moeten hem nu voortzetten, totdat wij de straf, die wij verdienen, hebben ontvangen."

In het buitenland neemt men het échec van Buller c.s. natuurlijk heel anders op.

De laatste zegepraal der Boeren, dus wordt uit Berlijn gemeld, wekt hier weer zulk een algemeene bevrediging, dat het bijna lijkt alsof eigen landgenooten haar bevochten hadden.

De pers beschouwt Buller's nederlaag, in verband met den geheelen toestand op het oorlogsterrein, door de bank als de volkomen débâcle van het Engelsche landleger en gelooft, dat Engeland in weerwil van hetgeen Engelsche bladen aankondigen, met het oog op het geheel verouderde legerwezen, niet meer in staat is, groote geoordende troepenmassa's naar Zuid Afrika te zenden.

Het *Berliner Tageblatt* gelooft, dat Buller door de Engelsche regeering om politieke redenen is aangezet tot zijn opmarsch, om de nederlagen van Stormberg en Magerfontein uit te wisschen. Het blad vreest, dat politieke redenen ook Engeland, noodlottiger wijze, zullen blijven verhinderen een vrede te koopen, die goedkooper zal zijn, naarmate hij eerder gesloten wordt.

De *Lokal-Anzeiger* is van meening, dat, als Engeland er heelhuids en slechts met verlies van prestige afkomt, het dit alleen te danken zou hebben aan de oprechte vredelievendheid van andere mogendheden.

De *Vossische Zeitung* zegt: "Hoe ook deze misdadig uitgelokte oorlog ten slotte eindigt, Engeland heeft in den slag van dezer dagen niet alleen zijn militair prestige in Zuid-Afrika maar in de heele wereld verbeurd op een wijze, dat dit slechts met moeite zal te herstellen zijn."

De *Berliner Zeitung* spreekt van een militair débâcle, dat den Engelschen bewijst, welk een noodlottige dwaasheid deze oorlog is.

In denzelfden geest als de bovengenoemde liberale bladen laten zich conservatieve uit. Zoo betitelt de *Deutsche Tageszeitung* haar hoofdartikel over de Boerenoverwinning met: "Het begin van het einde", "verwacht als Kerstgeschenk voor ons het bericht van de capitulatie van Ladysmith" en besluit met den dapperen Boeren heil en zege te wenschen.

De *Reichsbote*: "Nooit heeft Engeland droever Kerstmis beleefd dan thans, nu de Boeren, volgens een Berlijnsche grap, die niet kwaad is, bij de chocolade die de Koningin aan hare soldaten op dien christelijken feestdag zendt, den noodigen "geslagen" room leveren." Engeland's militaire voosheid is aan de kaak gesteld, maar een dergelijk stelsel kan eerst na jaren van arbeid veranderen. Intusschen nadert het droombeeld van een Zuidafrikaanschen statenbond onder een vlag met de oranjekleur zijn verwezenlijking.

De meest van militaire zijde bediende *Kreuzzeitung* merkt lakonisch op: "Nadat ook de overige Engelsche kolonnes reeds geslagen zijn, beteekent Buller's nederlaag dat de veldtocht tegen de Boeren ongelukkig is uitgevallen en het verval van Engeland aan de heele wereld is duidelijk geworden."

De Parijsche "*Temps*" zegt, in eene beschouwing over de nederlaag van Buller, dat de gevolgen ernstig kunnen zijn voor Ladysmith en voor de uitbreiding van den opstand. De nederlaag legt geen hooge getuigenis af van kennis van den Britschen generalen staf, die geen andere leerschool doorliep dan de oorlogen tegen wilde volkeren.

Uit Rome wordt gemeld, dat de nederlaag van Buller daar een enormen indruk heeft gemaakt.

Ook te Weenen neemt men het gebeurde zeer ernstig op.

De "*Neue Freie Presse*" zegt dat de nederlaag van Buller een nationaal ongeluk is, en dat men nu de spoedige overgave van generaal White kan verwachten.

Het "*Neue Wiener Tageblatt*": Na deze nederlaag en andere zijn alle Engelsche troepen verlamd."

Het "*Vaterland*": "De nederlaag van Buller kan beslissend zijn voor de geheele campagne."

De "*Wiener Allg. Ztg.*": "Alle Engelsche generaals hebben getoond onbekwaam te zijn, de soldaten ongeoefend, de militaire organisatie verouderd. Er is van hen geen heil te verwachten; Engeland mag blij zijn als het in Zuid-Afrika kan behouden wat het bezit."

De *New York Herald* vat het oordeel van de meeste Amerikaansche bladen over den oorlog in Zuid-Afrika aldus samen: de nederlagen der Engelschen vormen de meest verrassende militaire gebeurtenis van onze eeuw.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Officieele berichten.

Gisteren ontving de Heer Mr. Th. J. A. Nuijens, Lid van het Hof van Justitie, telegraphisch bericht van zijne benoeming tot Procureur-Generaal.

Wij voegen onze gelukwenschen bij de algemeene toejuiching, waarmede deze benoeming hier ontvangen is.

Havennieuws.

Maandag verliet Hr. Ms. *Sommelsdijk* de haven en stevende naar Bonaire tot het houden van schietoefeningen. Vrijdag keerde deze oorlogsbodem hier terug en gaat nu half Februari in station te Suriname.

***

Donderdagmorgen is hier binnengevallen de *Curaçao*, de nieuwe boot van den *K. W. I. M.* De *Curaçao*, veel kleiner dan de overige booten der maatschappij en ook met mindere snelheid, vertrok 22 December uit Amsterdam en had dus ongeveer vijf en dertig dagen reis. Alleen werd Madera aangedaan, waar men twee dagen verbleef om versch water in te nemen en de machines na te zien. Aanstaanden Donderdag zal de nieuwe dienst worden geopend en gaat de *Curaçao*, met eenige autoriteiten aan boord, voor het eerst eenige havens van Colombia bezoeken. Van Santa Marta keert de *Curaçao* naar hier terug.

De Heeren Soublette & Zoon deden photographische opname van de binnenkomst der *Curaçao*.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Angelica Coevenhoven, A. Camen, Martino Giarobbe, Ermelina Junior, Hein Kreiger, Lamberto Sintiga, Eloisa Pinedo, Maria Jacoba Prince y hermana.

Justitie.

Aan R. R. U., een Venezolaan, veroordeeld ter zake van diefstal tot negen maanden hechtenis, is door den Gouverneur der kolonie kwijtschelding van straf gegeven.

Het Roode Kruis.

De secretaris van het comité tot inzameling van gelden voor het Roode Kruis, Dr. Lens, deelt ons mede, dat de opbrengst der inteekenlijst beliep het bedrag van *f.* 1041,50 Curaçaosch Courant. Hiervan kon na aftrek van onkosten een wissel overgemaakt worden van *f.* 960 Ned. Courant aan den Voorzitter-penningmeester van het Nederlandsche Roode Kruis te 's Hage.

Venezuela.

De Consul van Venezuela ontving dezer dagen van Maracaibo bericht, dat de revolutionaire partij aldaar totaal verslagen is. Hiermee is rust en orde weer in en om Maracaibo teruggekeerd.

Het gouvernement van Venezuela heeft zich genoodzaakt gezien, eene extra-verhooging te brengen op de invoerrechten, om de uitgaven te kunnen dekken, veroorzaakt door de revolutie. Eenige grepen uit de lange lijst zullen wel voldoende zijn om ons te overtuigen, hoe licht onze naburen denken over het heffen van belastingen, en om degenen, die ons eiland graag bij Venezuela zagen ingelijfd, tot andere gedachten te brengen.

Zoo worden de invoerrechten op 1 kilo meel *verhoogd* met 15 centimes, 1 L brandy met 3 francs, 1 L wijn met 60 centimes, 1 kilo leer met 4 francs, 1 kilo boter met 60 centimes, 1 kilo kaas, ham, worst, met 75 centimes, etc., etc., etc.: andere artikelen, niet in die lijst vervat, met 25% hunner waarde.

Curaçao heeft dus nog geen klagen.

—o—

La Semana Cristiana Ilustrada.

Hemos tenido el gusto de recibir el número correspondiente al último

---

boso. Mas pronto mi presenta dilanti loké mester socedé, mas mihor.

— Mi ta contentoe di tendé asina, mi jioe! Mi ta orguljoso di bo! Keda asina, i lo bo sali victorioso for di lucha. Den esai anto nos ta corda mescos. Aunké Von Glockner tabatin un bista mas tantoe koe é ta moenstra koe é tin, lo bo no por a bolbé na *Amalienhof*, solamente caba pa cercania di *Hartenstein*. (Parcé e bieuw no a ripara, koe es otro a bira pálido pa es palabranan ai.) Ta di necesidad anto di busca un otro salida. Duranti anochi, bo sabi koe hende bieuw no ta droemi asina duroe mas, mi a pensa riba es asuntoe ai. Mi tin un conocir bieuw koe jama Braun koe tin un tereno na alkiler. Si bo ta haja bon, anto lo mi scirbié awé mes, bisé toer cos manera tá, i anto bo ta bai cerca djé. Si é no a cambia henteramente, anto sigur é ta toema bo cerca djé.

— Disposicion riba porvenir ta toca bo, papa. Mi ta sinja awé trobé di bo, manera muchoe bez caba, com hende mester trata.

Es palabranan ai tabata sona asina cordial i coe tantoe confianza, koe es baron mester a pasa su mân riba su wowo koe a jena coe awa.

Es hendenan ai koe nan cabez i nan coerazon ta na nan hustoe lugar, nan ta ieuw di toer locura di baheza. Es baron a zak cerca su cachor, koe tabata miré coe un cara interrogativa, i dici:

—Locura, *Waldmann*, nos sabi mehor!

Despues el a kita su sombré di lana for di su frenta i el a drai, ma el a bolbé bira na es mes momentoe. El a poné su mân drechi riba scouder di su jioe i tabata papia coe un ternura, koe hende lo no a keré propio pa un boz duroe asina:

— Si bo a describi nos es moza exactamente, anto mi tin mas lástima di djé koe di bo. Si é bin comprendé kiko el a perdé den bo, lo é ta masjar desgraciado.

— Ki bon bo ta mi tata! Hans Otto dici. Lo mi no por a wanta, si bo a papia maloe di djé.

Es Steinfels bieuw a abri su braza i el a braza su jioe. El a primi su cara, koe tabata exprimi un profundo dolor, riba pechoe fiel di su bon amigoe.

Es carta pa Braun tabata scirbir i tres dia despues tabatin respondi.

Entre otro tabatin den es carta scirbir:

"Aunke mi no ta comprendé, segun mi intencion, pakiko bo jioe no ta hiba un bida di legría, toch lo mi no haci caso di esai. Mi ta combini anto coe Frits bieuw. Cada un mester sabi su manera di salba su mes. I como mi no por soponé, koe mi amigoe bieuw Otto Von Steinfels lo ofrecé mi un hende, hasta sin excepcion di su mes jioe, koe no to bon, ta masjar agradabel anto pa mi, si e hoben kier sinja algo cerca mi, un práctico bieuw."

Algun dia despues Hans Otto a bai for di cas di su tata cabez ariba i coe un ánimo nobo.

E ta sigi.

jueves de esta hermosa publicación que nos permitimos recomendar á nuestros lectores como un excelente medio de adquirir á precio sumamente módico un magnífico año cristiano ilustrado con más de 400 bonitos grabados.

Precio por un año 8 fr. 50. Dirigirse á los señores Popelin Hnos., 3, rue Seguier.—Paris.

NEDERLAND.

Indische begrooting.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, gehouden op den 22sten Dec. a. p., is de koloniale begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1900 zonder debat en na goedkeuring van al de onderdeelen, ten bedrage van f 686.459.53½, aangenomen.

Ook is in die zitting het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 23 Mei 1899 (Stbd. No. 126), tot nadere regeling van het Curaçaosche muntwezen, zonder debat of stemming aangenomen.

—Bij de begrooting van Suriname kwam het zonderlinge Zwitsersche scheidsgerecht ter sprake over het grensgeschil tusschen Venezuela en Britsch Guyana. De Zwitsersche arbiter heeft notabene een deel daarbij aan Engeland toegewezen een deel van.... *Nederlandsch* Guyana! Onze regeering nam dat luchtigjes op, maar de heeren Pyttersen en De Ram betoogden terecht, dat het geval alleszins de aandacht verdient, en jhr. Van Karnebeek wees erop, dat Zwitserland nu weer uitspraak heeft te doen in een grensgeschil tusschen Fransch Guyana en Brazilië, zoodat onze regeering wel mag opletten, of er niet weer een stuk van ons gebied aan een ander wordt toegewezen. De minister beloofde, dat de regeering er hare aandacht op zal gevestigd houden, en we mogen dus aannemen, dat de heer De Beaufort den betrokken partijen aan het verstand zal brengen, dat Zwitserland geen recht van wegschenking op *ons* gebied heeft.

Onze zeemacht.

Men heeft het uit het verslag der Kamer kunnen zien: leden van alle partijen hadden bezwaar tegen het klakkeloos toestaan van een schip voor onze kustverdediging, zonder dat er eerst beslist zij, of het niet beter is die verdediging in hoofdzaak aan forten op den vasten wal op te dragen. En de minister, wel voelende dat ditmaal eene bedreiging met zijne portefeuille niet baten zou, was zoo verstandig zich goedschiks bij het onvermijdelijke neer te leggen en het voorstel-Mees te aanvaarden: voorloopig geen kust-pantserscheepje op stapel te zetten doch met den bouw te beginnen van het nog benoodigde pantserschip voor de volle zee.

Natuurlijk zal jhr. Roëll later trachten zijne inzichten omtrent onze kustverdediging toch aan de Kamer op te dringen. We zullen het afwachten. Zooveel is wel zeker, dat de Staten-Generaal tegenwoordig op marine-gebied niet meer met zich laten sollen. "Waar men aan het departement de lessen der geschiedenis verwaarloost, moet de Kamer des te waakzamer zijn." heeft 'sministers geestverwant, de heer Goekoop, onbarmhartig gezegd.

We hopen op deze wijs toch eenmaal uit een toestand te geraken, die — het woord is hier niet van onpas—tamelijk "Spaansch" was.

Als gekant tegen elke uitgaaf voor leger en vloot—blijkbaar alzoo even weinig prijs stellende op onze koloniën als op onze ,onafhankelijkheden — deden zich kennen de vier socialisten en de radicale heer Ketelaar.

BUITENLAND.

Italie. De Italiaansche Kamer der afgevaardigden eerst en ook thans de Senaat heeft de wet goedgekeurd, welke den garibaldijnschen veldtocht, die in de nederlaag van Mentana eindigde, tot *nationaal* verklaard.

Hoe deze goedkeuring te rijmen is met den eerbied verschuldigd aan de gedachtenis van den "Vader des Vaderlands," zooals het officiëele Italië Victor Emmanuel betitelt, is onbegrijpelijk, wanneer men de verborgen en openlijke strevingen der vrijmetselarij niet kende, waaronder Koning, Regeering en Parlement gebukt moeten gaan.

In eene proclamatie van 27 October 1867, te Florence door Victor Emmanuel II en den geheelen ministerraad onderteekend, gericht door de "Italianen!" zegt de koning o. a.: "Scharen van vrijwilligers, opgeruid en verleid door het toedoen van een partij, zonder vergunning van mij, noch van mijne Regeering, hebben de grenzen des Staats geschonden.... Europa weet, dat de banier in het ons naburige land ontrold en waarop de vernietiging der geestelijke macht van het hoofd van den katholieken godsdienst geschreven staat, de mijne niet is.... Europa moet overtuigd zijn, dat Italië aan zijne verbintenis getrouw, noch wil, noch kan de verstoorder der openbare orde zijn...."

Zal nu koning Humbert aan een wet zijne goedkeuring geven, waarin de veldtocht van Mentana tot nationaal verklaard wordt, wanneer uit de proclamatie voornoemd duidelijk blijkt, dat die ondernomen werd door een gezaglooze partij in weerwil der bestaande wetten en der internationale verplichtingen en in strijd met de koninklijke autoriteit, de openbare orde en de eer van Italië zelf?

Koning Humbert zal onder voorwendsel een constitutioneel vorst te zijn die schandalige wet onderschrijven, omdat hij zich niet sterk genoeg gevoelt om te worstelen tegen de heerschende vrijmetselarij met hare vertakkingen, die zich tot de *camorra* en de *maffia* uitbreiden, welke de politie en de magistratuur zoo niet medeplichtig, dan toch onmachtig maken.

Frankrijk. — Het Hof verklaarde in geheime zitting Déroulède schuldig met 197 tegen 4 stemmen (23 onthoudingen). Bij acclamatie werd geweigerd, verzachtende omstandigheden in aanmerking te nemen, en Déroulède werd daarop veroordeeld tot twee jaren gevangenisstraf, onverminderd de hem vroeger opgelegde drie maanden.

Het tegen Déroulède gewezen vonnis van den Senaat als hooggerechtshof brengt van rechtswege het verlies van zijn mandaat als député mede. De minister van justitie heeft daarvan officieel den voorzitter der Kamer in kennis gesteld. Deze zal nu een commissie benoemen, waarna de Kamer het vervallen van het mandaat zal hebben te bevestigen; maar dit is bloot formeel, de commissie heeft alleen te verifieeren, dat het gewezen vonnis het verlies van burgerschapsrechten medebrengt, de wet is op dit punt gebiedend.

De raad van orde van het Legioen van Eer zal zijnerzijds de vraag hebben na te gaan of Déroulède van de lijsten der ridders behoort te worden geschrapt.

Engeland. — Wij lezen in de *N. R. Ct.*: De Engelschen hebben getracht de Katholieken tegen de Boeren in het harnas te jagen, omdat de wet van de kortgeleden nog uitsluitend Calvinistische republiek, voor verkiesbaarheid tot den Volksraad eischte, dat men protestant was. Maar 't is niet gelukt. De katholieken hebben er zich niet toe laten vinden. Zal men nu beproeven de Israëlieten op te zetten? Reuter seint uit Lourenço Marques, dat dr. Hertz, de rabbi te Johannesburg, uit de Republiek is gebannen. Dr. Hertz zou gezegd hebben, dat de regeering van hem terugroeping van zijn opmerkingen over de genoemde wetsbepaling verlangd en hij dat geweigerd had. Wij kunnen niet nagaan of dat waar is, maar wel weten wij, dat dr. Hertz zich kort voor het uitbreken van den oorlog een heftige onder de heftige tegenstanders der Republiek heeft getoond. Hij kwam dus zeer in aanmerking om als "ongewenschte" vreemdeling over de grens te worden gezet.

Duitschland.—De heer Lieber, de leider van het Centrum, heeft in den Duitschen Rijksdag het openlijk optreden gecritiseerd van den keizer voor de vlootversterking, door de rede, die hij in Oct. te Hamburg gehouden heeft, vóór nog de Bondsraad en ,de Rijksdag van het plan van een nieuw vlootontwerp onderricht waren, o. a. omdat door die rede een officieuse persveldtocht ingeleid werd, die voor de beraadslaging van Bondsraad en Rijksdag niet voordeelig geweest was, en evenmin nuttig voor het vlootontwerp zelf.

De rijkskanselier Hohenlohe verdedigde het dadelijk daarop als een goed recht des Keizers, om aan zijn zorg voor het groote doel, voor de macht en het aanzien van het vaderland en zijn wenschen daartoe krachtig uitdrukking te geven, en de rijkskanselier betreurde de critiek van Lieber op 's Keizers rede. De voorzitter merkte op, dat de vlootrede in den officieelen *Reichsanzeiger* is afgedrukt: daardoor authentiek is geworden en het dus geoorloofd is voor leden van den Rijksdag om er over te spreken. Men kan zulke authentieke uitlatingen van den keizer toch niet zoo weinig gewicht toekennen, dat zij niet gepasten vorm in in den Rijksdag vermeld zouden worden. En de spreker Lieber had het, naar zijn meening, in gepasten vorm gedaan, en ook naar de meening van den Rijksdag gelijk bleek uit de algemeene oplettendheid.

Transvaal.—Het gaat den Engelschen niet voor den wind. Alweer heeft een hunner transportschepen averij beloopen, ditmaal de *Manchester Corporation*, die infanterie en artillerie aan boord heeft en te Gibraltar is binnengeloopen met gebroken schroefas. In het Engelsche kamp te Stellenbosch is de kwade droes uitgebroken onder de muilezels, die uit Zuid-Amerika zijn aangevoerd; 26 dieren zijn gestorven, 78 zijn afgezonderd. Onder de paarden der divisie Gatacre heerscht eene oogziekte, die de Engelschen *pink-eye* noemen ("rood-oog") en die dus waarschijnlijk een bloederige ontsteking van het oog is. En nu blijkt ook onder de manschappen van lord Methuen aan de Modderrivier de zoo gevreesde dyssenterie te zijn verschenen. Waarlijk, de Boeren hebben voorbeelden genoeg om zich in hun vrome overtuiging te sterken, dat God met hunne rechtvaardige zaak is.

Engeland gaat intusschen voort met troepenzendingen. Het heeft met graagte Canada's aanbod aanvaard, dat drie eskadrons *cowboys* wil zenden, even voortreffelijke schutters als en nog beter ruiters dan de Boeren. Die *cowboys* zullen als verkenners dienst doen. De Engelschen stellen zich veel van hunne diensten voor, maar zij vergeten, dat die prairie-jagers op de zanderige vlakten en kopjes van Zuid-Afrika misschien even ongeschikt zullen zijn, als een Transvaalsche Boer zou wezen in de hoogbewassen savannahs van Amerika. Van dit oordeel schijnt ook de militaire commandant te Melbourne te zijn; hij heeft zich althans verklaard tegen de aangevraagde uitzending van een korps Australische "woudloopers".

—Het wordt met den dag duidelijker, dat een algemeen verspreide geest van opstand heerscht in de Kaapkolonie. Drie leden van het parlement der Kaapkolonie zijn daarin betrokken. Een van hen is gezien, toen hij in tegenwoordigheid van 200 personen een Transvaalsche vlag ontving uit handen van een Hervormd predikant en die plechtig aanbood aan een Boeren-commandant, waarbij de hoop werd uitgesproken: dat hij die vlag tot roem en overwinning moge voeren.

Een ander lid van het parlement verklaarde zich openlijk voor de Boeren en werft thans opstandelingen aan. Van een derde werden de zoon en dochter gezien, openlijk de Transvaalsche kleuren dragend. Soortgelijke voorvallen zijn ook bekend van rijke kolonisten.

— De kolonne Plumer is er niet in geslaagd Mafeking te ontzetten: ze heeft de stad zelfs niet kunnen bereiken, hoewel ze geen vijanden ontmoette. De Boeren, die in Rhodesia waren binnengedrongen en Tuli bedreigden, zijn weggetrokken. Plumer meende reeds den weg vrij te hebben en rukte dapper de Transvaal binnen. Nergens zag hij een Boer, maar wel vond hij de landstreek zoo dor en zoo woest, de vlakten zoo door de zon verschroeid, dat er zelfs geen gras voor zijne paarden was. Toen Plumer bovendien de Krokodil-rivier zoodanig gezwollen vond, dat er aan geen overtocht te denken viel, moest hij wel rechtsomkeert maken. Hij verliet de Transvaal weer, zooals hij er gekomen was, en keerde naar Tuli terug, waar hij nu volslagen machteloos zit.

— De Engelschen hebben veel last met hunne paarden. Als de cavalerie uit Engeland aankomt, zijn er gewoonlijk heelwat tijdens het vervoer gestorven; de andere hebben minstens een paar weken noodig om op hun verhaal te komen, en dan zijn zij, als niet aan het klimaat, den rotsen en de zandvlakten gewend, toch niet opgewassen tegen de vlugge inlandsche paardjes der Boeren. De

Britten zouden zich dus ook inlandsche paarden aanschaffen en richtten zich daartoe tot de Basoeto-negers, die over een 30,000 stuks beschikken. ....Maar zij kwamen tot de ontdekking, dat zij te laat waren : de Boeren hadden juist den heelen voorraad opgekocht, en het meest ergeren de Engelschen zich erover, dat hun vijand deze 30.000 paarden met het goud uit hunne mijnen voorloopig heeft betaald.

Voorts wordt gemeld, dat de Kaapsche Boeren, die tegen het Britsche bestuur in opstand zijn gekomen, een eigen oorlogsvlag voeren : blauw met oranje strepen.

— Met een leger van 30 à 35000 man is Sir Redvers Buller eindelijk weer voorwaarts getrokken om Ladysmith te ontzetten. Van uit Springfield, 15 mijlen ten W. van Colenso, bereikte hij Potgieterdrift, alwaar hij zonder eenigen tegenstand te ontmoeten op 18 en 19 dezer de Tugela overtrok.

Volgens de telegrammen is niet het geheele leger de rivier over. Eene divisie, waarschijnlijk die van Generaal Hildyard, ligt nog ten Zuiden der rivier; blijkbaar acht Buller het niet geraden heel zijne troepenmacht ten Noorden der Tugela te brengen, omdat er anders gevaar zou bestaan, dat zijne verbindingslijn met Maritzburg werd afgesneden door de Boeren, die nog sterke stellingen bezet houden op den Hlangwane, een berg op den Zuidelijken oever der Tugela.

Het terrein, waarop Buller zich nu met zijne hoofdmacht bevindt, is gelegen ten W. en Z. W. van Ladysmith. Het is zoo bergachtig, dat de Boeren het tot dusverre niet noodig hebben geoordeeld, van dien kant de stad sterk in te sluiten wijl het terrein zelf eene voldoende afsluiting vormde, en White dientengevolge niet licht een uitval in die richting zou beproeven. Nu de Engelschen langs deze zijde Ladysmith trachten te bereiken, hebben de Boeren reeds post gevat achter de kopjes om den vijand af te wachten en hebben natuurlijk de beste stellingen bezet. Wie eenigszins bekend is met de taktiek der Boeren, zal gereedelijk toegeven, dat zulkdanig terrein juist in hun voordeel is, terwijl het voor de Engelschen onoverkomelijke bezwaren oplevert.

't Is niet onwaarschijnlijk zelfs, dat de Boeren den Engelschen het overtrekken van de Tugela niet betwist hebben, om hen te gemakkelijker op dit terrein te kunnen lokken en alwaar ze te zekerder hun slag zullen kunnen slaan.

De eerste schermutselingen hadden plaats op den 20sten dezer. In 2 divisies trokken de Engelschen op, onder onmiddellijk commando van Sir Charles Warren en Generaal Clery. De eerste richtte zijn aanval op den Spionkop (15 mijlen ten W. van Ladysmith) welke verdedigd wordt door Transvalers, aangevoerd door Cronjé en Botha; de tweede raakte bij Oliviershoek slaags met de Vrijstaters, aangevoerd door hun President Steyn en Pretorius. Van den uitslag van deze gevechten is niet meer bekend gemaakt, dan dat de Engelschen ruim 300 gewonden hadden. Den volgenden dag werden de schermutselingen voortgezet en thans telden de Engelschen 295 gewonden. Van dooden spreken de berichten niet. Verder voegt Buller er niet bij aan welke zijde de voordeelen zijn. Zijne telegrammen zijn raadsels. Wij mogen echter vrij veronderstellen, dat, als de Engelschen van succès konden spreken, ze niet zouden nalaten zulks te doen en de minister van oorlog geen reden zou hebben om telegrammen geheel of gedeeltelijk achter te houden.

Het eenige voordeel, dat ze behaald hebben, is het bezetten van een der heuveltoppen van den Spionkop, hetgeen ons gisteren door den telegraaf gemeld werd; doch Warren voegt er bij, dat hij zware verliezen heeft geleden. Onder de ernstig gewonden bevindt zich ook Generaal Woodgate.

Bij het bezetten der hoogte is de aanvoerder ook tot de ontdekking gekomen, dat hij tegenover eene slechts geringe strijdmacht van Boeren heeft gestaan : waaruit men kan besluiten, dat de Engelschen het hard te verantwoorden zullen hebben, als zij met de hoofdmacht der Boeren te doen krijgen. Tot dusverre hebben dezen ook nog slechts weinig gebruik gemaakt van hunne artillerie en dan nog slechts met lichte stukken.

Het een en ander doet vreezen, dat de Engelschen gevaar loopen onverwacht verpletterd te worden. In Engeland heerscht de grootste ongerustheid.

Buiten Natal is er in de positie der oorlogvoerende partijen weinig verandering gekomen. Het beleg der drie steden Kimberley, Mafeking en Ladysmith wordt met kracht voortgezet. Van Mafeking is een fort tot puin geschoten en door de Engelschen verlaten. Door een zwaren granaat werd het kwartier van White en Hunter in Ladysmith totaal vernield. De toestand van Kimberley en van het kamp aan de Modderrivier wordt met den dag kritieker. De kolonisten ten Zuiden van de Modderrivier tot aan De Aar zijn in opstand tegen het Engelsch gezag en dientengevolge is de staat van beleg in die streek afgekondigd. Het Eng. kamp aan de Modderrivier bevindt zich reeds sinds geruimen tijd geïsoleerd en in plaats van hulp te kunnen verleenen aan Kimberley, heeft het nu zelf hulp noodig. French beproeft het onmogelijke om door de stellingen der Boeren bij Colesberg heen te breken en Gatacre schijnt zich te bepalen tot het op verkenning uitzenden van patrouilles, welke echter niet trouw terugkeeren.

Volgens berichten heden ontvangen heeft generaal Warren de stelling bij Spionkop moeten verlaten met verlies van 2700 man aan dooden en gewonden.

ADVERTENTIEN.